

ORIGINAL RESEARCH PAPER

Crimes against Modesty and the Use of Sex Robots: Feasibility of Criminalization in Private Spaces

Javad Habibi*¹

Received:

14 Feb 2025

Revised:

15 Mar 2025

Accepted:

18 Mar 2025

Available Online:

21 Mar 2025

Keywords:

*Sex Robots,
Hudud Crimes,
Offenses against
Public Morality,
Masturbation,
Principle of
Legality.*

Abstract

Background and Aim: Sex robots, as modern self-satisfaction tools, represent a transformative advancement in technologies related to sexual desires. This research examines the jurisprudential and legal evaluation of sexual relations with sex robots under the framework of the criminal and moral systems in the Islamic Republic of Iran.

Materials and Methods: The research method in this article was descriptive-analytical.

Ethical Considerations All ethical principles have been followed in writing this article.

Findings & Conclusion: This article concludes that interactions with sex robots are excluded from offenses such as adultery, sodomy, and lesbianism ("Hudud crimes") due to the requirement of "human identity." Moreover, modern crimes like non-adulterous illicit relationships (Article 637 of the Iranian Penal Code) and public display of forbidden acts (Article 638) also cannot include interactions with sex robots due to the conditions of human identity and public exposure. From a jurisprudential perspective, sexual use of sex robots can be equated to masturbation, which, while religiously prohibited, is not legally criminalized and thus cannot be pursued in criminal courts. Furthermore, the principle of legality prevents reliance on Islamic sources for criminalization in the absence of specific legislation. Finally, the study proposes legal and cultural recommendations to mitigate potential harms associated with this emerging phenomenon.

1* Assistant Professor, Department of Law, Faculty of Humanities, Qaemshahr Branch, Islamic Azad University, Qaemshahr, Iran. Email: J.Habibi.Vakil@gmail.com Phone: +989113232336

Please Cite This Article As: Habibi, J (2025). "Crimes against modesty and the use of sex robots: Feasibility of criminalization in private spaces". *Interdisciplinary Legal Research*, 6 (1): 9-21.

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution (CC BY 4.0)

جرایم ضد عفت و استفاده از ربات‌های جنسی: امکان‌سنجی جرم‌انگاری در فضای خصوصی

جواد حبیبی^{*۱}

۱. استادیار، گروه حقوق، دانشکده علوم انسانی، واحد قائم‌شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، قائم‌شهر، ایران.

Email: j.habibi.vakil@gmail.com

دریافت: ۱۴۰۳/۱۱/۲۵ ویرایش: ۱۴۰۳/۱۲/۲۵ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۲/۲۸ انتشار: ۱۴۰۴/۰۱/۰۱

چکیده

زمینه و هدف: ربات‌های جنسی به‌عنوان ابزارهای مدرن خودارضایی، تحولی جدید در حوزه فناوری‌های مربوط به تمایلات جنسی به‌حساب می‌آیند. این پژوهش به تحلیل فقهی و حقوقی رابطه جنسی و بهره‌مندی از ربات‌های جنسی در نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران می‌پردازد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه به روش تحلیلی - توصیفی عمل شده است.

ملاحظات اخلاقی: تمامی اصول اخلاقی در نگارش این مقاله رعایت شده است.

یافته‌ها و نتیجه‌گیری: در این مقاله مشخص شده که رابطه با ربات‌های جنسی به دلیل شرط "انسان بودن" در تحقق جرایم جنسی حدی، مانند زنا، لواط، تفخیز و مساحقه، از شمول این جرایم خارج است. همچنین، در جرایم غیرحدی مانند ماده ۶۳۷ (روابط نامشروع) و ماده ۶۳۸ (تظاهر به فعل حرام) قانون مجازات اسلامی نیز به دلیل شرط انسان بودن و علنی بودن، این موضوع قابل جرم‌انگاری نیست. در حوزه فقهی، بهره‌مندی جنسی از ربات‌های جنسی ممکن است معادل با استمناء در نظر گرفته شود که علی‌رغم حرمت شرعی، به دلیل عدم جرم‌انگاری در قوانین موضوعه، مشمول تعقیب کیفری نمی‌گردد. از سوی دیگر، اصل قانونی بودن جرایم و مجازات‌ها مانعی برای توسل به منابع فقهی در جرم‌انگاری است. این مقاله نهایتاً پیشنهادهایی را برای تنظیم مقررات شفاف و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی این پدیده ارائه می‌کند.

کلمات کلیدی: ربات‌های جنسی، جرایم جنسی حدی، جرایم ضد عفت و اخلاق عمومی، استمناء، اصل قانونی بودن.

مقدمه

علاوه بر این، ماده ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی نیز با تکیه بر شرط «علنی بودن» عمل حرام در انتظار و اماکن عمومی، محدودیت‌های دیگری برای تفسیر قوانین مرتبط با استفاده از ربات‌های جنسی ایجاد می‌کند. به عبارتی، در صورتی که فرد از ربات جنسی در فضای خصوصی استفاده کند، حتی اگر این عمل از منظر فقهی حرام تلقی شود، مشمول تعقیب کیفری نخواهد شد؛ زیرا اساساً عنصر «علنی بودن» در چنین مواردی منتفی است (گلدوزیان، ۱۳۸۶: ۳۷۰).

همچنین، در حوزه مباحث فقهی، استمتاع جنسی با ربات‌های جنسی با موضوع «استمناء» پیوندی مفهومی ایجاد می‌کند. استمناء که از دیدگاه فقها عملی حرام و مستوجب تعزیر است، در نظام کیفری ایران جرم‌انگاری نشده است. به همین دلیل، حتی اگر استفاده از ربات‌های جنسی نوعی «خودارضایی» تلقی شود، نمی‌توان بر اساس قوانین کیفری موجود، حکم به تعقیب یا مجازات فرد صادر کرد (شبیبری زنجانی، ۱۳۹۹: ۱۳۹۹؛ زراعت، ۱۳۷۷: ۳۵۳).

علاوه بر این، اصل قانونی بودن جرایم و مجازات‌ها در نظام حقوقی ایران، که به وضوح در اصول ۳۶ و ۱۶۹ قانون اساسی تصریح شده است، مانع از جرم‌انگاری رفتارهایی می‌شود که نص قانونی صریح در مورد آن‌ها وجود ندارد (گلدوزیان، ۱۳۸۶: ۳۶۹). بنابراین، استفاده از ربات‌های جنسی در فضای خصوصی از منظر قانونی قابل تعقیب نیست؛ چرا که این عمل در حال حاضر از شمول قوانین موجود خارج است.

این مسائل نشان می‌دهد که ظهور فناوری‌های نوین جنسی همچون ربات‌های جنسی، ضرورت بازنگری در قوانین کیفری ایران را بیشتر کرده است. تدوین مقررات شفاف‌تری که بتواند میان چالش‌های اخلاقی و هنجاری جامعه و پدیده‌های فناوری محور تعادل ایجاد کند، امری اجتناب‌ناپذیر به نظر می‌رسد. از سوی دیگر، اتخاذ سیاست‌های فرهنگی و آموزشی به‌جای رویکرد جرم‌انگارانه می‌تواند ابزار مؤثرتر و انسانی‌تری برای مدیریت تبعات اجتماعی این فناوری باشد (مقدسی و دیگران، ۱۳۹۰: ۱۲۹).

بحث پیرامون استفاده از ربات‌های جنسی، بدون شک یکی از جدیدترین چالش‌های مطرح‌شده در حوزه حقوق کیفری و اخلاق عمومی در جوامع معاصر است. ظهور این فناوری به عنوان ابزار نوین برای رفع نیازهای جنسی، ابعاد پیچیده‌ای از مسائل حقوقی، اخلاقی، اجتماعی، و فرهنگی را مطرح کرده است. در میان این ابعاد، بررسی امکان جرم‌انگاری استفاده از ربات‌های جنسی در فضای خصوصی یکی از زمینه‌های جنجالی و مرتبط با قوانین حمایتی در ایران محسوب می‌شود. این بحث به‌ویژه در چهارچوب جرایم «ضد عفت و اخلاق عمومی» و با محور قرار دادن مادتين ۶۳۷ و ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی اهمیت دوچندانی پیدا می‌کند.

در نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران، مفهوم «عفت عمومی» بر مجموعه‌ای از ارزش‌ها و هنجارهای فرهنگی، مذهبی و اجتماعی دلالت دارد که تخطی از آن‌ها موجب جریحه‌دار شدن وجدان عمومی جامعه می‌شود (دهخدا، ۱۳۹۹: ۲۱۷۸۵۷؛ ویژه و پویا، ۱۳۹۷: ۱۹۶). قانونگذار در فصل هجدهم قانون مجازات اسلامی تعزیرات، بدون ارائه تعریف جامع از عفت عمومی، مصادیقی از اعمال ناقض این مفهوم را ذکر کرده است، از جمله روابط نامشروع و تظاهر به اعمال حرام در فضای عمومی (شکری و سیروس، ۱۳۸۱: ۶۵۹). اما تطبیق این مصادیق با فناوری‌های نوینی همچون ربات‌های جنسی، که اساساً انسان محسوب نمی‌شوند، چالش‌های فراوانی در زمینه تفسیر قوانین موجود ایجاد کرده است.

یکی از مباحث بنیادین در این رابطه، شرط «انسان بودن» طرفین در تحقق جرایم ضد عفت است که به وضوح در ماده ۶۳۷ قانون مجازات اسلامی آمده است. این ماده، رابطه نامشروع مادون زنا میان زن و مرد بدون علقه زوجیت را مورد حکم قرار داده؛ از عباراتی نظیر «زن و مرد» در متن ماده، به صراحت بر انسان بودن طرفین این جرم تأکید می‌شود (احسان پور، ۱۳۹۹: ۱۰). بنابراین، هرگونه تعامل جنسی با ربات‌های جنسی از دایره شمول این ماده خارج می‌شود؛ چرا که چنین ابزارهایی، فارغ از شمایل انسانی، فاقد جنسیت یا ویژگی‌های موجودات زنده هستند (زراعت، ۱۳۷۷: ۳۵۳).

مردم علاقه‌مند به حفظ و صیانت آن هستند و تابع شرایط زمان و مکان است^۱ (جعفری لنگرودی، ۱۳۷۰: ۴۵۳). بنابراین، عفت عمومی بر پایه ارزش‌های اجتماعی شکل گرفته و نقض آن ممکن است به واکنش جدی جامعه و قانون‌گذار منجر شود.

۱-۲- اخلاق عمومی و ارتباط آن با عفت عمومی

اخلاق عمومی در تعاریف جامعه‌شناختی عموماً هم‌پوشانی قابل توجهی با مفهوم عفت عمومی دارد. دورکیم اخلاق عمومی را مجموعه‌ای از ارزش‌ها و هنجارهای مشترک در میان اعضای یک جامعه تعریف می‌کند که نقض آنها موجب برهم زدن انسجام اجتماعی می‌شود. وی این ارزش‌های مشترک را «وجدان جمعی» نامیده است (ویژه و پویا، ۱۳۹۷: ۱۹۵). از این رو، اخلاق عمومی به‌عنوان بعدی از وجدان جمعی، با عفت عمومی هم‌راستا بوده و در بسیاری موارد، این دو مفهوم به‌صورت مکمل عمل می‌کنند.

۱-۳- جایگاه عفت عمومی در قانون مجازات اسلامی

قانون‌گذار ایرانی بدون ارائه تعریف دقیق از عفت عمومی، برخی مصادیق نقض آن را در فصل هجدهم قانون مجازات اسلامی ذکر کرده است. این مصادیق عمدتاً به دو ماده کلیدی ۶۳۷ و ۶۳۸ در بحث پژوهش حاضر مربوط می‌شوند:

۱-۳-۱- ماده ۶۳۷: روابط نامشروع مادون زنا

ماده ۶۳۷ قانون مجازات اسلامی روابط نامشروع بین زن و مرد را مورد حکم قرار داده است، مشروط بر این‌که این دو فاقد علقه زوجیت باشند. از جمله شرایط تحقق این جرم، انسان بودن طرفین است؛ چرا که صراحتاً در متن ماده از الفاظ «زن» و «مرد» استفاده شده است (احسان‌پور، ۱۳۹۹: ۱۰). همچنین، ارتباط جنسی با ربات‌های جنسی از شمول این ماده خارج است؛ زیرا ربات‌ها اساساً انسان محسوب نمی‌شوند و فاقد جنسیت هستند، هر چند ظاهری مشابه انسان داشته باشند.

۱-۳-۲- ماده ۶۳۸: تظاهر به عمل حرام

این ماده، هرگونه تظاهر به عمل حرام در انظار و اماکن عمومی را جرم تلقی کرده و ارتکاب چنین اعمالی را مستوجب تعقیب کیفری دانسته است. با این حال، شرط «علنی بودن» جرم، عنصر مهمی در تحقق این ماده است؛ به این معنا که اگر فردی

در مجموع، بحث درباره استفاده از ربات‌های جنسی و امکان جرم‌انگاری آن در فضای خصوصی، نه تنها ابعاد حقوقی و فقهی دارد، بلکه نیازمند تحلیل‌های تطبیقی گسترده‌تر در سایر حوزه‌ها، از جمله اخلاق عمومی، هنجارهای اجتماعی، و تحولات فرهنگی است. هدف نهایی باید یافتن راه‌حلی باشد که بتواند میان پیشرفت فناوری و ارزش‌های بنیادین جامعه تعادل ایجاد کند.

۲- روش تحقیق

این تحقیق به روش توصیفی-تحلیلی انجام می‌شود.

بحث و نظر

این قسمت به مفاهیم و مبانی نظری بحث خواهیم پرداخت.

۱- مفاهیم عفت و اخلاق عمومی در جرایم ضد عفت

مفهوم "عفت عمومی" یکی از شاخص‌های اساسی در نظام حقوق کیفری ایران است که علاوه بر جنبه‌های فقهی و مذهبی، ارتباطی نزدیک با ساختار اجتماعی و فرهنگی جامعه دارد. در نظام ارزشی اسلامی، عفت عمومی به‌عنوان یکی از ارزش‌ها و هنجارهای مهم اخلاقی، به حفاظت از سلامت اخلاقی جامعه می‌پردازد و در صورت نقض، وجدان جمعی جامعه را جریحه‌دار می‌کند (دهخدا، ۱۳۹۹: ۲۱۷۸۵۷؛ شکری و سیروس، ۱۳۸۱: ۶۵۹). از سوی دیگر، «اخلاق عمومی» نیز به‌عنوان یک مفهوم نزدیک به عفت عمومی تعریف می‌شود و هر دو در راستای صیانت از ارزش‌هایی قرار دارند که مورد پذیرش اغلب افراد جامعه قرار گرفته‌اند. قوانین کیفری ایران نیز فصل هجدهم قانون مجازات اسلامی (مواد ۶۳۷ تا ۶۴۱) را به جرایم مرتبط با تخطی از عفت و اخلاق عمومی اختصاص داده است.

۱-۱- تعریف عفت عمومی

عفت عمومی در لغت‌نامه‌ها و متون حقوقی به‌عنوان خویش‌نشانداری از شهوات حرام و حفظ پاکدامنی تعریف شده است. دهخدا در تعریف عفت عمومی ذکر می‌کند: «عفت نهنفتگی و پاکدامنی، پرهیزگاری و احتراز از محرمت، خصوصاً از شهوات حرام است» (دهخدا، ۱۳۹۹: ۲۱۷۸۵۷). از دیدگاه حقوقی نیز، عفت عمومی به معنای ارزش‌ها و هنجارهایی است که نوع

در مجموع، مفاهیم عفت عمومی و اخلاق عمومی، هرچند ارزش‌هایی بنیادین در نظام حقوق کیفری ایران هستند، در مواجهه با پدیده‌های فناوری‌محور مثل ربات‌های جنسی، نیازمند بازتعریف و تطبیق قوانین هستند. شرط انسان بودن در مادتين ۶۳۷ و ۶۳۸ و همچنین شرط علنی بودن در ماده ۶۳۸ موجب شده استفاده از ربات‌های جنسی در فضای خصوصی از منظر قانونی قابل تعقیب نباشد. همین مسئله ضرورت بازنگری در قوانین مرتبط با فناوری‌های نوین و ایجاد چارچوب‌های حقوقی روشن‌تر در این حوزه را ایجاب می‌کند.

۲- تحلیل فقهی و حقوقی جرایم جنسی حدی، ضد عفت عمومی و استمنا در ارتباط با ربات‌های جنسی

ظهور پدیده ربات‌های جنسی و استفاده روزافزون از آن به‌عنوان ابزارهای خودارضایی مدرن، چالش‌های قابل‌توجهی در حوزه فقه و حقوق کیفری ایجاد کرده است. یکی از مهم‌ترین سؤالاتی که در این میان مطرح می‌شود این است که آیا ارتباط با ربات‌های جنسی از منظر فقهی و حقوقی در زمره جرایم جنسی حدی (مانند زنا، لواط، تفریح و مساحقه) یا جرایم ضد عفت عمومی نظیر مواد ۶۳۷ و ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی، قرار می‌گیرد و یا این که باید آن را در بحث استمنا بررسی کرد؟ پاسخ به این سؤالات مستلزم تحلیل دقیق شروط تحقق این جرایم از منظر فقه اسلامی و قوانین موضوعه ایران است.

در این بخش، ابتدا جرایم حدی و پیش‌شرط‌های تحقق آن‌ها با توجه به ویژگی‌های ربات‌های جنسی مورد بررسی قرار می‌گیرد. در ادامه، جرایم ضد عفت و اخلاق عمومی ذیل مواد قانونی مرتبط تحلیل می‌شود و نهایتاً مبحث استمنا در این خصوص از دیدگاه فقهی و حقوق کیفری واکاوی خواهد شد.

۳-۱- جرایم جنسی حدی در ارتباط با ربات‌های جنسی

یکی از مهم‌ترین سؤالات مرتبط، تطبیق رفتار جنسی با ربات‌های هوشمند بر جرایم جنسی حدی است. جرایم حدی در نظام کیفری ایران شامل مواردی از قبیل زنا، لواط، تفریح و مساحقه می‌باشد که به‌وضوح در قانون مجازات اسلامی تعریف شده‌اند.

از ربات جنسی در فضای خصوصی استفاده کند، این عمل نمی‌تواند مشمول ماده ۶۳۸ شود، چون اساساً عنصر علنی بودن منتفی است.

با ملاحظه مواد ۶۳۷ و ۶۳۸، روشن است که استفاده از ربات‌های جنسی در فضای خصوصی از شمول جرایم ضد عفت و اخلاق عمومی، طبق تعریف قانون‌گذار، خارج است. این امر به دلیل نبود شرط انسان بودن در ارتباط با این نوع رفتارها و همچنین فقدان عنصر علنی بودن در چنین روابطی است. همین مسئله، جرم‌انگاری استفاده از ربات‌های جنسی را در فضای خصوصی، با چالش‌های جدی حقوقی و فقهی مواجه کرده است.

۱-۴- مفهوم اخلاق عمومی در نظام حقوقی ایران

اخلاق عمومی نیز، مانند عفت عمومی، بر پایه ارزش‌ها و هنجارهایی شکل گرفته که مقبولیت عمومی دارند. نقض اخلاق عمومی، همچون تخطی از عفت عمومی، موجب تهدید انسجام اجتماعی و جریحه‌دار شدن وجدان جمعی می‌شود. قانون‌گذار در ماده ۶۳۸ بدون ارائه تعریف دقیق از عمل حرام، ارتکاب اعمالی که خلاف هنجارهای اخلاق عمومی باشد، در انظار عمومی را جرم‌انگاری کرده است. با این حال، ایراداتی بر این ماده وارد است؛ از جمله اینکه "تعریف فعل حرام" در متن قانون نیامده است و معیار آن به صلاحدید قاضی واگذار شده است (گلدوزیان، ۱۳۸۶: ۳۶۹).

۱-۵- ارتباط عفت عمومی با نوآوری‌های فناوری محور

ظهور فناوری‌های جدید مانند ربات‌های جنسی، مرزهای مفاهیم سنتی عفت و اخلاق عمومی را به چالش کشیده است. این ابزارها عموماً در فضای خصوصی مورد استفاده قرار می‌گیرند و به همین دلیل، امکان جرم‌انگاری استفاده از آنها در نظام حقوقی فعلی دشوار است. از سوی دیگر، این موضوع مسائل فقهی پیچیده‌ای را نیز مطرح کرده است؛ برای مثال، برخی از فقها به تحریم تعامل جنسی با ربات‌ها از منظر استمنا اشاره کرده‌اند، اما همچنان این رفتارها از شمول قوانین جزایی فعلی خارج است (شبییری زنجانی، ۱۳۹۹).

۳-۱-۱- زنا

قانون‌گذار در ماده ۲۲۱ قانون مجازات اسلامی زنا را به این صورت تعریف کرده است: "جماع مرد با زنی که بر او ذاتاً حرام است، ولو در دبر او، در غیر موارد وطی به شبهه." این تعریف بر چند شرط اساسی تأکید دارد: انسان بودن، زن و مرد بودن، و رابطه جنسی دخولی. تمامی فقها از جمله صاحب جواهر (نجفی، ۱۹۸۱: ۶۴۷/۴۱) و موسوی الخویی به صراحت بر انسان بودن طرفین تأکید دارند.

ربات‌های جنسی، صرف‌نظر از شبیه‌سازی ظاهری‌شان با انسان، به دلیل ماهیت غیرانسانی نمی‌توانند موضوع این جرم قرار گیرند. همان‌گونه که در آثار فقهی آمده، ویژگی‌هایی چون بلوغ، عقل و انسان بودن از شروط اساسی تحقق زنا هستند (جعفری لنگرودی، ۱۳۸۶: ۲۱۰/۳). بنابراین، حتی اگر فردی رفتارهای مشابه زنا با ربات جنسی انجام دهد، این رفتارها در قلمرو زنا نمی‌گنجد.

۳-۱-۲- لواط، تفخیز و مساحقه

لواط، طبق ماده ۲۳۳ قانون مجازات اسلامی، وطی انسان مذکر است، خواه دخول به صورت کامل انجام شود یا به شکل غیر آن (تفخیز). در هر دو مورد، انسان بودن طرفین شرط اساسی تحقق این جرم محسوب می‌شود. مساحقه عبارت است از ارتباط جنسی میان دو زن که شدت عمل آن معادل لواط میان مردان در نظر گرفته شده است (ماده ۲۳۸ قانون مجازات اسلامی).

مانند زنا، در تمامی این جرایم نیز شرط انسان بودن طرفین برقرار است. فقها اتفاق نظر دارند که رابطه با موجودات غیرانسانی، حتی اگر از لحاظ ظاهری شبیه انسان باشند، مشمول این جرایم نمی‌شود (جبعی‌العاملی، ۱۳۷۳: ۳۶۱/۲). بنابراین، استفاده از ربات‌های جنسی در این موارد نیز از قلمرو قوانین مربوط خارج است.

۳-۲- جرایم ضد عفت و اخلاق عمومی

یکی دیگر از ابعاد مهمی که باید در خصوص ربات‌های جنسی بررسی شود، جایگاه آن در قلمرو جرایم ضد عفت و اخلاق

عمومی است. قانون‌گذار در مواد ۶۳۷ و ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی برخی از جرایم ضد عفت را مطرح کرده است.

۳-۲-۱- ماده ۶۳۷: روابط نامشروع مادون زنا

این ماده روابط نامشروع میان زن و مرد بدون علقه زوجیت را شامل می‌شود و برای تحقق آن شرط تماس بدنی و انسان بودن طرفین ضروری است (حدادزاده نیری، ۱۳۸۸: ۱۲۰).

شرط انسان بودن موجب خروج روابط با ربات‌های جنسی از شمول این ماده می‌شود. تماس با ربات یا هر گونه تعامل دیگر با آن به دلیل غیرانسان بودن ربات، نمی‌تواند مصداق "رابطه نامشروع" یا "عمل منافی عفت" باشد (احسان‌پور، ۱۴۰۰: ۸).

۳-۲-۲- ماده ۶۳۸: تظاهر به عمل حرام

بر اساس این ماده، هر کس در انظار و اماکن عمومی تظاهر به عمل حرام کند، مشمول مجازات می‌شود. این ماده به دلیل شرط "علنی بودن" عمل، مانع از جرم‌انگاری استفاده از ربات‌های جنسی در فضای خصوصی می‌شود. حتی اگر استفاده از ربات‌های جنسی از منظر شرعی حرام تلقی شود، این رفتار در فضاهای خصوصی و بدون حضور دیگران مشمول حکم این ماده نخواهد بود (زراعت، ۱۳۷۷: ۳۵۳).

۳-۳- استمناء و ربات‌های جنسی

استمناء یا خودارضایی یکی از موضوعات چالش‌برانگیز در فقه اسلامی و حقوق کیفری است.

۳-۳-۱- جایگاه فقهی استمناء

فقه‌های اسلامی استمناء (خودارضایی) را حرام می‌دانند و در برخی موارد برای آن تعزیر در نظر گرفته‌اند. برای مثال، امام خمینی تصریح می‌کند: "هر کس گناه کبیره‌ای مرتکب شود، امام یا نایب او حق تعزیر دارد، مشروط بر این‌که این گناه از گناهان بزرگ باشد" (موسوی خمینی، ۱۳۸۰: ۴۷۷/۲).

۳-۳-۲- تحلیل حقوقی استمناء با ربات‌های جنسی

در قوانین کیفری ایران، رفتارهایی مانند استمناء جرم‌انگاری نشده است. اصل قانونی بودن جرم و مجازات‌ها که در اصول ۳۶ و ۱۶۹ قانون اساسی تصریح شده، مانع از تعقیب کیفری

۴-۱-۱- تهدید روابط انسانی و کاهش انسجام اجتماعی یکی از نگرانی‌های عمده در خصوص گسترش استفاده از ربات‌های جنسی، تأثیر آن بر کاهش روابط انسانی و انسجام اجتماعی است. این ابزارها با فراهم آوردن تجربه‌ای جایگزین در روابط جنسی، ممکن است بعضی افراد را از شکل‌گیری و حفظ روابط عاطفی و اجتماعی باز دارد.

تحقیقات نشان داده‌اند که افراد منزوی یا افرادی که از برقراری روابط سالم عاجزند، بیشتر به استفاده از این ابزارها روی می‌آورند (احسان‌پور، ۱۳۹۹). بر همین اساس، ممکن است استفاده گسترده از ربات‌های جنسی، به تضعیف روابط خانوادگی و کاهش تمایل به تشکیل خانواده منجر شود.

۴-۱-۲- ترویج انزوای اجتماعی

ربات‌های جنسی به‌جای این که ابزارهایی برای رفع نیازهای عاطفی باشند، ممکن است باعث منزوی‌تر شدن کاربران شوند. ساختار روابط انسانی مبتنی بر تعامل اجتماعی، همبستگی، و احساس تعهد است. بنابراین، این ربات‌ها می‌توانند تعاملات زنده و دوطرفه انسانی را کاهش داده و جایگزین مبادلات واقعی عاطفی شوند، که در نهایت ممکن است منجر به کاهش همبستگی اجتماعی شود (شریفی و دیگران، ۱۳۹۰).

۴-۱-۳- آسیب به ارزش‌های فرهنگی و دینی

گسترش استفاده از ربات‌های جنسی همچنین ممکن است منجر به تضعیف ارزش‌های فرهنگی و مذهبی جوامع شود. در جوامعی که اخلاق و عفت عمومی بخشی تفکیک‌ناپذیر از فرهنگ هستند، نفوذ چنین فناوری‌هایی می‌تواند موجب تغییرات هنجاری در نگرش افراد نسبت به مسائل جنسی شود. این تغییرات می‌توانند تهدیدی بزرگ برای سلامت اخلاقی جامعه و انسجام هنجاری آن باشند.

۴-۲- تحلیل روان‌شناختی استفاده از ربات‌های جنسی

۴-۲-۱- تأثیر بر سلامت روان کاربران

استفاده از ربات‌های جنسی می‌تواند اثرات چندوجهی بر سلامت روان افراد داشته باشد. از یک سو، این ربات‌ها ممکن است به برخی از افراد که در روابط جنسی واقعی دچار مشکل

این رفتارها می‌شود. بنابراین، اگر استفاده از ربات‌های جنسی مصداق استمناء نیز باشد، باز هم از دیدگاه حقوقی قابل تعقیب نیست. همچنین، اصل ۱۶۷ قانون اساسی که به قاضی اجازه رجوع به منابع معتبر فقهی در موارد خلأ قانونی را می‌دهد، به دلیل تصریح اصل قانونی بودن جرم و مجازات‌ها نمی‌تواند در این مورد اعمال شود (گلدوزیان، ۱۳۸۶: ۳۷۰).

در مجموع، تحلیل جرایم حدی، جرایم ضد عفت عمومی و استمناء در ارتباط با ربات‌های جنسی نشان می‌دهد که هیچ یک از این موارد با قوانین کنونی قابلیت تطبیق ندارند. شرط انسان بودن در جرایم حدی، علنی بودن در جرایم ضد عفت و اصل قانونی بودن مجازات‌ها، مهم‌ترین موانع در جرم‌انگاری استفاده از ربات‌های جنسی محسوب می‌شوند. با این حال، اثرات اخلاقی و اجتماعی این پدیده همچنان نیازمند بررسی‌های عمیق‌تر و تنظیم مقررات جدید است. برای پاسخگویی به چالش‌های نوین نظیر استفاده از ربات‌های جنسی، بازنگری در قوانین کیفری و همچنین آموزش عمومی و تقویت ارزش‌های فرهنگی می‌تواند راه‌حل مؤثری باشد.

۴- تحلیل اجتماعی، روان‌شناختی و اخلاقی استفاده از ربات‌های جنسی

ظهور ربات‌های جنسی به‌عنوان پدیده‌ای فناورانه و جنجالی، مسائل مختلفی را در حوزه‌های اجتماعی، روان‌شناسی و اخلاق مطرح کرده است. این ابزارها که در ابتدا با هدف ارائه خدمات جنسی و شاید پر کردن خلأهای عاطفی طراحی شدند، اکنون به موضوعی بحث‌برانگیز در بسیاری از جوامع تبدیل شده‌اند. این فناوری‌ها نه تنها به جنبه‌های فردی، بلکه به ساختارهای اجتماعی، ارزش‌های اخلاقی، و فرهنگ جوامع نفوذ کرده و پرسش‌هایی اساسی را در خصوص تأثیرات کوتاه‌مدت و بلندمدت خود ایجاد کرده‌اند.

۴-۱- تحلیل اجتماعی استفاده از ربات‌های جنسی

این فصل به تحلیل سه بُعد اصلی استفاده از ربات‌های جنسی، یعنی ابعاد اجتماعی، روان‌شناختی و اخلاقی پرداخته و تعارضات و مسائل مرتبط را بررسی می‌کند.

را تهدید کند، به‌عنوان عاملی ناپسند تلقی می‌شود. در این راستا، استفاده از ربات‌های جنسی به‌عنوان ابزاری که با ارزش‌های سنتی و مذهبی تضاد دارد، می‌تواند مفاهیم اخلاق جنسی و عفت عمومی را به چالش بکشد.

۳-۳-۴- اختلال در مرزهای اخلاقی جامعه

یکی از خطرات اخلاقی ربات‌های جنسی، تأثیری است که این ابزارها می‌توانند بر مرزهای اخلاقی جامعه داشته باشند. این فناوری‌ها به دلیل ایجاد تجربه‌ای شبیه‌سازی‌شده و غیرواقعی، ممکن است موجب کاهش حساسیت افراد به تجاوزهای اخلاقی و رفتاری شوند. از سوی دیگر، این ابزارها ممکن است سبب تغییر هنجارهای اخلاقی و ترویج فرهنگ فردگرایی و لذت‌طلبی شوند.

۴-۳-۴- ترویج نگاه ابزاری به جنسیت

ربات‌های جنسی ممکن است باعث نهادینه شدن نگاهی ابزارگونه به جنسیت و رابطه جنسی شوند. هنگامی که رابطه جنسی تنها به لحاظ بیولوژیکی و بدون تعلقات عاطفی و انسانی تعریف شود، طبعاً معنای عمیق‌تر آن نادیده گرفته شده و نگاه ابزاری به جنسیت تقویت می‌شود.

۴-۴- پیشنهادات برای مقابله با پیامدهای منفی

آموزش صحیح در خصوص تمایلات جنسی و تأکید بر ارزش‌های انسانی و عاطفی می‌تواند به‌عنوان ابزاری مؤثر در مقابله با گسترش استفاده از ربات‌های جنسی مطرح شود. در جوامع اسلامی، تقویت مبانی اخلاقی و دینی و ارائه جایگزین‌های مناسب می‌تواند اثرگذار باشد.

همچنین هرچند که هنوز استفاده از ربات‌های جنسی به‌طور گسترده جرم‌انگاری نشده است، اما وضع قوانین و ضوابط دقیق در این باره می‌تواند مانع از گسترش بی‌رویه این ابزارها شود. در این راستا، می‌توان قوانینی تدوین کرد که استفاده از ربات‌های جنسی را تنها در شرایط خاص و برای اهداف مشخصی محدود کند.

علاوه بر این، نظارت بر فروش و تبلیغ این نوع ابزارها و همچنین پایش تأثیرات آن‌ها بر جامعه به‌منظور کاهش اثرات

هستند، حس تسکین موقت بدهند، اما از سوی دیگر، احتمال آسیب روانی ناشی از وابستگی شدید به این ابزارها وجود دارد.

تحقیقات نشان می‌دهند که روابط جنسی صرفاً یک نیاز جسمی نیستند بلکه عامل مهمی در پرورش سلامت روان و تقویت اعتماد به نفس فرد محسوب می‌شوند. جایگزین شدن ربات‌های جنسی با روابط انسانی، باعث محدود شدن افراد در یک دنیای مصنوعی می‌شود که قابلیت پرورش عواطف واقعی را نخواهد داشت (ویژه و پویا، ۱۳۹۷: ۱۹۵).

۴-۲-۲- اعتیاد جنسی و تضعیف کنترل‌های روانی فرد

تکنولوژی‌هایی که بر ارضای فوری و مستقیم تمایلات فردی تأکید دارند، می‌توانند به اعتیاد رفتاری منجر شوند. وابستگی بیش از حد به ربات‌های جنسی ممکن است به تدریج فرد را از زندگی اجتماعی و تشکیل روابط انسانی دور کند و باعث شود فرد در چرخه‌ای از رفتارهای اعتیادگونه گرفتار شود.

۴-۲-۳- افزایش گرایش به انحرافات جنسی

برخی محققان معتقدند که استفاده از ربات‌های جنسی برای افرادی که با انحرافات جنسی مختلف دست‌به‌گریبان هستند، ممکن است به تشدید این انحرافات دامن بزند. مطالعات نشان داده‌اند که ابزارهایی که امکان تجربه‌های بدون محدودیت را فراهم می‌کنند، می‌توانند به تدریج باعث کاهش حساسیت فرد نسبت به مرزهای اخلاقی شوند (شبییری زنجانی، ۱۳۹۹).

۴-۳-۴- تحلیل اخلاقی استفاده از ربات‌های جنسی

۴-۳-۴-۱- پرسش از انسانیت و کرامت انسانی

یکی از بحث‌های عمده اخلاقی درباره استفاده از ربات‌های جنسی، زیر سؤال رفتن کرامت انسانی است. این ابزارها، که صرفاً برای تأمین تمایلات و لذت‌های جنسی طراحی شده‌اند، ممکن است نگاه ابزاری به انسان و روابط انسانی را تقویت کنند. چنین نگرشی می‌تواند به کاهش ارزش روابط انسانی و انسانی‌زدایی از جنسیت منجر شود.

۴-۳-۴-۲- تضاد با اصول اخلاق جنسی و عفت عمومی

در بسیاری از جوامع، اخلاق عمومی جزئی جدایی‌ناپذیر از فرهنگ عمومی است و هرگونه رفتار یا ابزاری که این اصول

دیدگاه فقها در خصوص استفاده از ربات‌های جنسی بر پایه اصول سنتی فقهی، نظیر تعریف جرایم حدی و استمناء، استوار است. فقها استفاده از ربات‌های جنسی را در زمره استمناء قرار داده‌اند، عملی که از دیدگاه اسلام حرام محسوب شده و در برخی موارد مستوجب تعزیر است. برای مثال:

- آیت‌الله شبیری زنجانی تأکید می‌کند که عمل استمتاع با ابزارهایی نظیر ربات‌های جنسی، حرام و مستوجب تعزیر است و استفاده از این ابزارها حتی برای جلوگیری از زنا مجاز نیست مگر با استفاده از راه‌حل‌های شرعی نظیر ازدواج موقت (شبیری زنجانی، ۱۳۹۹).

- آیت‌الله مکارم شیرازی نیز معتقد است که این عمل، گرچه فاقد معیارهای جرایم حدی نظیر زنا یا لواط است، اما همچنان از دیدگاه شرعی حرام بوده و در نزد قاضی مستوجب تعزیر خواهد بود (مکارم شیرازی، ۱۳۹۹).

با بررسی دیدگاه فقها، روشن می‌شود که این تفاسیر عمدتاً بر اساس اصول سنتی فقه اسلامی، نظیر تعریف زنا، لواط، مساحقه یا تفخیز، استوار هستند. از آنجایی که شرط انسان بودن در تحقق این جرایم به‌طور عمومی پذیرفته شده است، رفتار با ربات‌های جنسی، هرچند مشابه رفتارهای جنسی حقیقی باشد، نمی‌تواند مشمول این جرایم شود.

این موضوع که ربات‌ها اساساً موجوداتی غیرانسانی و فاقد ویژگی‌های حیات هستند، یک محدودیت عمده در تطبیق اصول فقهی سنتی بر این موضوع ایجاد می‌کند. به همین دلیل، فقها صرفاً به جنبه حرمت شرعی بسنده کرده و جرم‌انگاری کیفری را به قانون‌گذار واگذار نموده‌اند.

۵-۲- تحلیل قانونی و چالش‌های جرم‌انگاری

۵-۲-۱- جایگاه ربات‌های جنسی در قانون مجازات اسلامی
مطالعات موجود نشان می‌دهند که مواد مربوط به جرایم جنسی حدی (مانند زنا یا لواط)، جرایم ضد عفت عمومی (مواد ۶۳۷ و ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی)، و حتی بحث استمناء، نمی‌توانند فعالیت‌های مرتبط با ربات‌های جنسی را تحت پیگرد کیفری قرار دهند:

منفی فرهنگی و اجتماعی می‌تواند به کاهش پیامدهای سوء استفاده از ربات‌های جنسی کمک کند.

در مجموع، تحلیل اجتماعی، روان‌شناختی و اخلاقی ربات‌های جنسی نشان می‌دهد که این ابزارها پیامدهای چندلایه‌ای در سطوح مختلف فردی، اجتماعی و فرهنگی دارند. هرچند که این ابزارها ممکن است در مواردی خاص، مثلاً برای افراد دارای ناتوانی‌های جسمی یا روانی، کارکرد مثبتی داشته باشند، اما کلیت استفاده از آن‌ها با خطرات جدی همراه است. از جمله این خطرات می‌توان به تضعیف روابط انسانی، کاهش انسجام اجتماعی، ترویج انزوای فردی، و اختلال در ارزش‌ها و هنجارهای اخلاقی جامعه اشاره کرد.

بنابراین، برخورد محتاطانه با این پدیده و تلاش برای مقابله با پیامدهای منفی آن از طریق آموزش، نظارت و وضع قوانین جامع، از الزامات حیاتی برای جلوگیری از تخریب‌های اجتماعی و فرهنگی ناشی از گسترش این فناوری است.

۵- دیدگاه‌های فقهی و پیش‌بینی آینده قانونی در رابطه با ربات‌های جنسی

۵-۱- دیدگاه‌های فقهی

ربات‌های جنسی به‌عنوان ابزارهای نوین خودارضایی، نه تنها یک موضوع جدید در زمینه اخلاق و جامعه هستند، بلکه از منظر حقوق کیفری و فقه اسلامی نیز چالش‌های عمیق و منحصربه‌فردی ایجاد کرده‌اند. در حال حاضر، قوانین کیفری کشورها، به‌ویژه قانون مجازات اسلامی در ایران، فاقد نظام حقوقی جامع در چارچوب جرم‌انگاری رفتارهای مرتبط با این پدیده جدید هستند. از سوی دیگر، دیدگاه‌های فقهی با توجه به کاربرد این ابزارها، همچنان بر اساس اصول سنتی تفسیر شده و به‌طور کامل وارد بحث این فناوری نشده‌اند.

این بخش به بررسی دیدگاه‌های فقهی موجود، استدلال‌های حقوقی پیرامون جایگاه ربات‌های جنسی در نظام حقوقی ایران، و تحلیل امکان جرم‌انگاری یا تنظیم مقررات قانونی متناسب با این ابزارها در آینده اختصاص دارد.

جامع در این زمینه بپردازد. این مقررات می‌توانند شامل موارد زیر باشند:

- محدودیت‌های فروش و استفاده: تعیین مقررات فروش، واردات و تبلیغ ربات‌های جنسی برای جلوگیری از دسترسی عمومی و غیرمحدود افراد.

- آموزش و اطلاع‌رسانی عمومی: تدوین برنامه‌های آموزشی با هدف جلوگیری از انحرافات جنسی و ترویج روابط مشروع انسانی.

- جرم‌انگاری سوءاستفاده: تعریف جرایم مرتبط با سوءاستفاده از این فناوری در مواردی نظیر تظاهر به اعمال حرام در اماکن عمومی یا آسیب‌رساندن به دیگران.

همچنین، تنظیم مقررات مرتبط با ربات‌های جنسی باید بر اساس یک رویکرد جامعه‌محور انجام شود. قانون‌گذار باید به جای تمرکز صرف بر جرم‌انگاری، به جنبه‌های اصلاحی و آموزشی پرداخته و زمینه‌هایی را فراهم کند که افراد برای رفع نیازهای جنسی و عاطفی خود به روش‌های مشروع و اخلاقی روی آورند.

۵-۳- پیش‌بینی آینده قانونی

پیش‌بینی می‌شود که قانون‌گذار در آینده نزدیک با توجه به گسترش فناوری‌های نوین مانند ربات‌های جنسی، به تصویب قوانینی در این زمینه بپردازد. این قوانین احتمالاً در حوزه‌هایی نظیر جرم‌انگاری سوءاستفاده‌های عمومی، تنظیم مقررات مرتبط با تبلیغ و بازاریابی این ابزارها، و محدودیت‌های اخلاقی و فرهنگی تدوین خواهند شد.

در تدوین قوانین آینده، نقش دستگاه‌های نظارتی نظیر پلیس، قوه قضاییه، و مراکز مددکاری اجتماعی در مؤثر ساختن مقررات و جلوگیری از آسیب‌های این پدیده‌ها حیاتی خواهد بود.

در مجموع، دیدگاه‌های فقهی و قوانین کیفری موجود، استفاده از ربات‌های جنسی را نمی‌توانند به‌طور مؤثر جرم‌انگاری کنند. نبود جرم‌انگاری صریح در قانون، و محدودیت‌های ناشی از

- جرایم حدی: زنا، لواط، مساحقه و تفخیذ بر اساس شرط انسان بودن طرفین تعریف شده‌اند. از آنجا که ربات‌های جنسی انسان محسوب نمی‌شوند، این جرایم در مورد آن‌ها قابلیت تحقق ندارند (موسوی الخویی، ۱۹۸۱).

- جرایم ضد عفت عمومی: مصادیق مطرح شده در مواد ۶۳۷ و ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی، به‌طور مشخص به انسان بودن طرفین و علنی بودن رفتار اشاره دارند. به همین دلیل، فعالیت‌های مرتبط با ربات‌های جنسی در فضای خصوصی، از شمول این مواد خارج است (زراعت، ۱۳۷۷).

- استمناء: گرچه خودارضایی از نظر فقهی عملی حرام محسوب می‌شود، اما به دلیل عدم جرم‌انگاری در قوانین کیفری ایران، نمی‌تواند موجب تعقیب کیفری شود (اردبیلی، ۱۳۹۲).

۵-۲- اصل قانونی بودن در جرم‌انگاری

یکی از اصول بنیادین حقوق کیفری ایران، اصل قانونی بودن جرم و مجازات است که در اصل ۳۶ و اصل ۱۶۹ قانون اساسی و همچنین ماده ۲ قانون مجازات اسلامی تصریح شده است. بر اساس این اصل، هیچ رفتاری را نمی‌توان جرم دانست و هیچ مجازاتی را نمی‌توان اعمال کرد مگر اینکه قانون‌گذار در متون قانونی به‌طور صریح آن‌ها را جرم‌انگاری کرده باشد.

از آنجا که استفاده از ربات‌های جنسی به‌طور خاص در هیچ یک از قوانین کیفری ایران جرم‌انگاری نشده است، امکان تعقیب کیفری کاربران این ابزارها با استناد به قوانین موجود منتفی است. این وضعیت، حتی امکان رجوع به منابع فقهی (اصل ۱۶۷ قانون اساسی) را نیز محدود می‌کند.

۵-۲-۳- ضرورت تنظیم مقررات قانونی جدید

ظهور ربات‌های جنسی و استفاده گسترده از آن‌ها، نیازمند اصلاحات قانونی و تنظیم مقررات جدید است. اینگونه ابزارها نه تنها ابعاد اخلاقی و اجتماعی دارند، بلکه می‌توانند تأثیرات فرهنگی و روانی گسترده‌ای نیز در جامعه ایجاد کنند.

برای پیشگیری از آسیب‌های احتمالی، پیشنهاد می‌شود که قانون‌گذار با بررسی دقیق موضوع، به تنظیم مقررات قانونی

- فقه اسلامی، ضمن مذموم و حرام دانستن هرگونه بهره‌مندی جنسی از ابزارهای مصنوعی مانند ربات‌ها، امکان تعزیر شخص در محیط خصوصی را جز با وجود قانون مشخص، تأیید نمی‌کند.

این وضعیت، همراه با چالش‌های فرهنگی، اخلاقی و اجتماعی مرتبط با گسترش ربات‌های جنسی، نشان‌دهنده خلا قانونی است که باید با نگاهی هوشمندانه و آینده‌نگرانه مدنظر قرار گیرد.

در پایان، با توجه به خلا قانونی موجود و ویژگی‌های این پدیده نوظهور، پیشنهاد‌های زیر در راستای بهبود سیاست‌گذاری و ارائه راهکارهای مؤثر در جامعه مطرح می‌گردد:

۱- تدوین قوانین جدید و شفاف‌سازی حقوقی باتوجه به گسترش فناوری‌های نوین و تأثیر آن‌ها بر رفتارهای اجتماعی، نیاز به وضع قوانین دقیق و جامع در این حوزه بیش از پیش احساس می‌شود. قانون‌گذار می‌تواند موارد زیر را در مقررات جدید مدنظر قرار دهد:

- محدودیت‌های فروش و توزیع: طراحی قوانینی جهت ممنوعیت فروش و توزیع گسترده ربات‌های جنسی با هدف جلوگیری از عمومی‌شدن استفاده از آن‌ها.

- مقررات مرتبط با واردات و تبلیغات: جلوگیری از تبلیغات گسترده و محدود کردن واردات این محصولات به شرایط خاص.

- جرم‌انگاری سوءاستفاده عمومی: تعریف جرایم مرتبط با نمایش یا سوءاستفاده از ربات‌های جنسی برای مقاصد مضر در اماکن عمومی یا مجازی.

۲- تقویت آموزش‌های اخلاقی و جنسی آگاهی‌بخشی در حوزه مسائل جنسی و اخلاقی از طریق آموزش‌های رسمی و غیررسمی می‌تواند نقش مؤثری در جلوگیری از انحرافات و کاهش تقاضا برای ربات‌های جنسی ایفا کند. این آموزش‌ها باید با تمرکز بر:

اصول حقوق کیفری نظیر اصل قانونی بودن، باعث شده است که این موضوع همچنان در خلأ قانونی قرار داشته باشد.

با پیشرفت فناوری و چالش‌های جدید اخلاقی و اجتماعی ناشی از آن، ضرورت تنظیم مقررات دقیق و جامع در این حوزه بیش از پیش احساس می‌شود. قانون‌گذار باید با بهره‌گیری از دیدگاه‌های فقهی، حقوقی و اجتماعی، چارچوب‌های قانونی منسجمی برای استفاده از ربات‌های جنسی تدوین کرده و از پیامدهای منفی این پدیده جلوگیری کند. علاوه بر این، آموزش عمومی و تقویت ارزش‌های فرهنگی و اخلاقی می‌تواند به کاهش آثار سوء این ابزارها کمک کند.

نتیجه‌گیری

دستیابی به درکی جامع از موضوع استفاده از ربات‌های جنسی مستلزم بررسی هم‌زمان زوایای اخلاقی، فقهی و حقوقی آن است. بر اساس آنچه در این نوشتار آمده است، استفاده از ربات‌های جنسی در بستر نظام حقوقی و کیفری ایران، علی‌رغم مذموم شمرده شدن از منظر شرعی، محمل قانونی برای جرم‌انگاری ندارد. مقررات کیفری جمهوری اسلامی ایران، به‌ویژه در جرائم جنسی حدی (مانند زنا، لواط، تفریح و مساحقه) و جرائم ضد عفت و اخلاق عمومی (مانند مادتهای ۶۳۷ و ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی)، بر شرط انسان بودن طرفین تأکید دارند؛ از این‌رو، رفتار جنسی با ربات‌ها به علت عدم انسان بودن آن‌ها، از شمول این جرائم خارج است. علاوه بر این، خودارضایی یا استمناء که به‌عنوان یکی از مصادیق رفتار مرتبط با ربات‌های جنسی قابل تصور است، نیز علی‌رغم حرمت شرعی از منظر فقه اسلامی، به دلیل عدم جرم‌انگاری قانونی، از شمول تعقیب کیفری خارج است.

تحلیل جامع ابعاد فقهی و حقوقی این موضوع بر چند نکته تأکید دارد:

- جرم‌انگاری استفاده از ربات‌های جنسی در نظام کیفری ایران، در حال حاضر، با توجه به اصل قانونی بودن جرائم و مجازات‌ها و سکوت قانون‌گذار، امکان‌پذیر نیست.

- تبیین جایگاه روابط سالم انسانی،
- بهره‌گیری از ظرفیت رسانه‌ها برای ترویج ارزش‌های اخلاقی و فرهنگی.

۶- نظارت بر فضای مجازی و سامانه‌های فروش آنلاین باتوجه به رشد دسترسی به فروشگاه‌های آنلاین و فضای مجازی، نظارت بر ارائه و تبلیغ ابزارهایی مثل ربات‌های جنسی ضروری است. رعایت این امر با هدف پیشگیری از گسترش این محصولات در بازارهای داخلی قابل پیگیری است.

۷- حمایت از خانواده و تقویت نهادهای اجتماعی یکی از اصلی‌ترین اهداف این پیشنهادات، جلوگیری از انزوای افراد و ترویج روابط سالم انسانی است. تقویت نهاد خانواده و ارائه مشوق‌های ازدواج، از مهم‌ترین اقداماتی است که می‌تواند به کاهش اعتماد جامعه به ابزارهای مصنوعی کمک کند.

در مجموع و با عنایت به جمیع موارد مطروحه در این مقاله نتیجه می‌شود: ربات‌های جنسی به‌عنوان بخشی از ابزارهای نوین خودارضایی، نه تنها یک چالش مذهبی و فرهنگی، بلکه موضوعی حقوقی و اجتماعی هستند که توسعه نامطلوب آن‌ها می‌تواند بنیان‌های اخلاقی و فرهنگی جامعه را تهدید کند. فقدان جرم‌انگاری در قوانین موجود نظام حقوقی، از یک سو آزادی افراد را از مداخله‌های ناموجه حفظ می‌کند، اما از سوی دیگر، می‌تواند بی‌نظمی اجتماعی و تغییرات هنجاری را به همراه داشته باشد.

بر این اساس، لازم است رویکردی جامع‌نگر، مبتنی بر قانون‌گذاری صحیح، آموزش تقویت‌کننده و نظارت هوشمندانه، همراه با احترام به حقوق اساسی افراد، اتخاذ گردد. تنظیم قوانین شفاف، تقویت اخلاق اجتماعی، و توسعه الگوهای فرهنگی مناسب می‌تواند زمینه‌ساز برخورد مؤثر با این پدیده و کاهش آثار منفی آن در جامعه باشد.

ملاحظات اخلاقی: در تمام مراحل نگارش پژوهش حاضر، صداقت و امانتداری رعایت شده است.

تعارض منافع: در این مقاله هیچگونه تضاد منافی وجود ندارد.

- تشویق به ازدواج و تشکیل خانواده، و

- ارائه راهکارهای جایگزین و مشروع برای رفع نیازهای جنسی، طراحی شود.

۳- رویکرد درمانی برای مقابله با انحرافات جنسی استفاده از ربات‌های جنسی می‌تواند در مواردی به تشدید انحرافات جنسی منجر شود. پیشنهاد می‌شود که تأسیس مراکز مشاوره و درمان برای کمک به افرادی که دچار اختلالات جنسی یا وابستگی به این ابزارها هستند، در اولویت قرار گیرد. این مراکز می‌توانند خدمات زیر را ارائه دهند:

- درمان آسیب‌های روحی و روانی ناشی از وابستگی به ربات‌های جنسی،

- کاهش تبعات ناشی از انحرافات رفتاری و گرایش‌های غیرطبیعی.

۴- پژوهش‌های مستمر و جامع در زمینه فناوری‌های نوین با توجه به پیشرفت سریع فناوری و آثار نامعلوم آن، پیشنهاد می‌شود که پژوهش‌های گسترده‌ای در حوزه تأثیرات اجتماعی، فرهنگی، و قانونی ابزارهایی مانند ربات‌های جنسی انجام گیرد. این پژوهش‌ها می‌توانند:

- اطلاعات دقیقی در خصوص میزان استفاده از این ابزارها و تأثیر آن‌ها بر جامعه ارائه دهند،

- مبنای علمی مناسبی برای سیاست‌گذاری‌های کلان در این زمینه فراهم نمایند.

۵- تنظیم الگوهای فرهنگی و اخلاقی با رویکرد دینی در جامعه‌ای با ساختار فرهنگی، مذهبی، و اجتماعی ایران، بهره‌گیری از آموزه‌های دینی و اخلاقی می‌تواند زمینه‌ساز کاهش تقاضا برای ابزارهایی نظیر ربات‌های جنسی شود. از این رو، اقدامات زیر ضروری است:

- گنجاندن مضامین اخلاقی و فرهنگی در برنامه‌های آموزشی،

- زراعت، عباس (۱۳۷۷). *قانون مجازات اسلامی در نظم حقوقی کنونی*. تهران: انتشارات ققنوس.

- شبیری زنجانی، سید موسی (۱۳۹۹). *استفتائات فقهی*. قم.

- شکر، سیروس و کریمی، محمود (۱۳۸۱). *تحلیل قوانین کیفری ایران*. جلد اول، تهران: نشر عدالت.

- موسوی الخمینی، سید روح‌الله (۱۳۸۰). *تحریر الوسيله*. جلد دوم، قم: مؤسسه انتشارات دارالعلم.

- موسوی الخویی، سید ابوالقاسم (بی‌تا). *مبانی تکمله المنهاج*. جلد اول، مطبعه الاداب - النجف اشرف.

- نایب‌زاده، اکبر (۱۳۹۰). *ترجمه جواهر الکلام، حدود و تعزیرات*. جلد سوم، تهران: انتشارات خرسندی.

- نجفی، شیخ محمدحسن (۱۹۸۱). *جواهر الکلام فی شرح شرائع الاسلام*. جلد چهل و یکم، بیروت: دار احیاء التراث العربی.

- ویژه، محمدرضا و پویا، رضوان (۱۳۹۷). «اصول بنیادین اخلاق عمومی در تحدید حقوق و آزادی‌های فردی». *فصلنامه تحقیقات حقوقی*، ۸۴: ۱۹۱-۲۱۳.

سهام نویسندگان: نگارش مقاله منفرداً توسط نویسنده صورت گرفته است.

تشکر و قدردانی: از کلیه کسانی که در معرفی منابع و تهیه این مقاله ما را یاری رساندند، تشکر و قدردانی می‌نماییم.

تأمین اعتبار پژوهش: این پژوهش فاقد تأمین کننده مالی بوده است.

منابع و مأخذ

- احسان‌پور، سید رضا (۱۴۰۰). «استمتاع از ربات‌های جنسی از منظر فقه جزای اسلام». *فقه جزای تطبیقی*، ۱(۴): ۱-۷.

- جعفری لنگرودی، محمدجعفر (۱۳۷۰). *ترمینولوژی حقوق*. تهران: انتشارات گنج دانش.

- حدادزاده نیری، محمد (۱۳۸۸). *تحلیل قوانین جزایی در نظام حقوقی ایران*. پایان‌نامه ارشد به راهنمایی دکتر عبدالعلی توجهی، تهران: دانشگاه علوم قضایی و خدمات اداری.

- دهخدا، علی‌اکبر (۱۳۹۹). *لغت‌نامه دهخدا*. تهران: دانشگاه تهران.